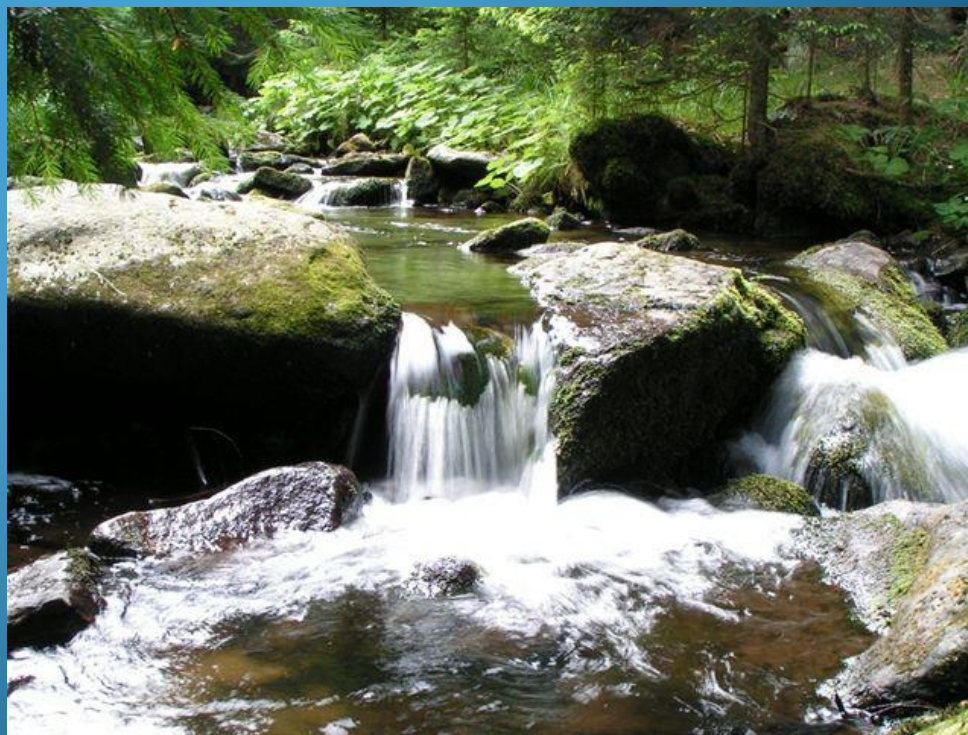
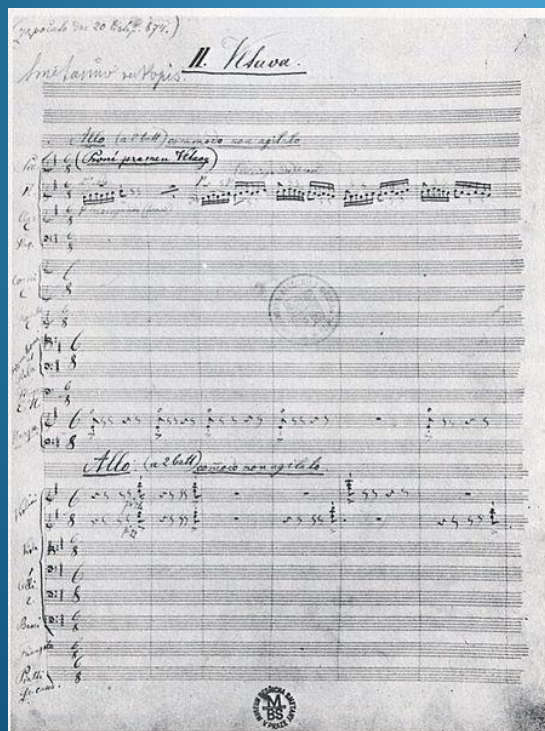

Bedřich Smetana

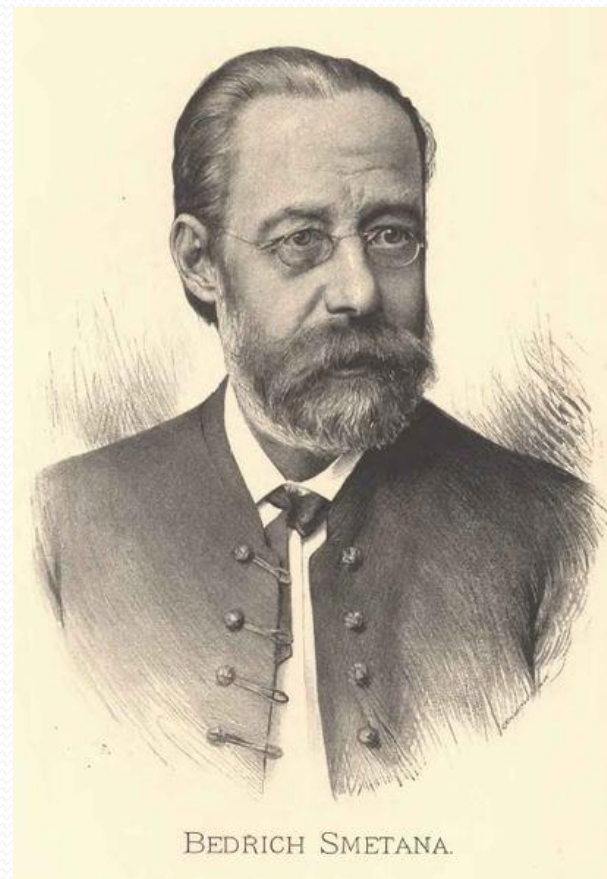
VLTAVA

Bedřich Smetana

1824 - 1884

Slavný český
hudební skladatel,
jedna
z nejvýznamnějších
osobností tzv.
Národního
obrození v
Čechách

BEDRICH SMETANA.

Má vlast

- cyklus symfonických básní, jejichž úkolem je oslavit hudbou krásu české přírody, ale i historie
- ve světě nejznámější Smetanovo dílo
- skladatel v ní vyjádřil lásku ke své rodné zemi a mistrně hudebně zpracoval řadu mimohudebních námětů
- dílo vzniklo mezi lety 1874 až 1879, Smetana byl v té době již zcela hluchý
- obsahuje šest částí: Vyšehrad, Vltava, Šárka, Z českých luhů a hájů, Tábor, Blaník
- cyklem Má vlast se každoročně 12. května (výročí Smetanova úmrtí) zahajuje mezinárodní hudební festival Pražské jaro

VLTAVA

- Patří mezi nejznámější a také nejoblíbenější části Mé vlasti

- **Sám Smetana o Vltavě řekl:**

„Skladba líčí běh Vltavy, začínaje od prvních obou pramének, Teplá a Studená Vltava, spojení obou potůčků do jednoho proudu; pak tok Vltavy v hájích a po lučinách, krajinami, kde zrovna se slaví veselé hody; při noční záři lůny rej rusalek; na blízkých skalách vypínají se pyšně hrady, zámky a zříceniny, Vltava víří v proudech Svatojánských; teče v širokém toku dále ku Praze, Vyšehrad se objeví, konečně mizí v dálce v majestátném toku svém v Labi.“

Části Vltavy

- **Prameny Vltavy** (dvě flétny symbolizují dva prameny Vltavy, Teplou a Studenou Vltavu)
- **Téma Vltavy**
- **Lesní téma** (lesní roh)
- **Svatební scéna** (polka - svatební lidový tanec)
- **Noční scéna** (tanec víl a lesních divoženek v měsíčním svitu)
- **Téma Vltavy**
- **Svatojánské proudy**
- **Téma Vltavy**
- **Vyšehrad (Praha) - motiv z Vyšehradu**
- **Vltava mizí v dálce** (konec skladby - závěrečná tečka u soutoku s Labem v Mělníku)

[http://cs.wikipedia.org/wiki/Vltava_\(Má_vlast\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Vltava_(Má_vlast))

Poslech Vltavy

1. část – Pramen Vltavy.

- Vltava začíná jako malý, nenápadný a tichý potůček, jehož roli svěřil skladatel příčné flétně
- záhy se k ní připojí druhá flétna, druhý pramen Vltavy.
- oba pramínky se spojí, proplétají, sílí a rostou, až se z potůčku stane říčka, která se má brzy změnit v naši největší řeku

2. část - Téma Vltavy.

- z malé říčky už je krásná, široká a mohutná řeka, která hrdě plyne českou krajinou
- na její dlouhé pouti ji čekají různé příběhy, které bude zas a znova prožívat každý den
- Melodie této části se ve skladbě objeví ještě dvakrát a je tak nejzapamatovatelnější a nejčastěji reprodukovanou částí Vltavy

3. část – Lesní scéna

- Vltava vtéká do lesa, kde se zrovna lovci chystají na svůj hon
- přesvědčí nás o tom výrazný motiv lesních rohů
- snadno si můžeme představit jezdce na koních, kteří před sebou ženou lesní zvěř
- Vltava tomu krátce přihlíží, ale dlouho se nezdrží, spěchá dál, dál, za dalším příběhem.

4. část – Svatební scéna

- Vltava se stává svědkem veselé vesnické svatby
- někde velmi blízko, možná dokonce přímo na jejím břehu se tančí a oslavuje
- nechybí český národní tanec polka, svižný a rychlý

5. část – Noční scéna

- přichází večer a noc
- všechno, i Vltava se zklidňuje, pomalu se vkrádá tma
- vychází měsíc a na palouk u řeky vbíhají rusalky
- jsou jemné, skoro průsvitné a začínají tančit
- i Vltava jakoby tančila, ale jen zlehýnka a něžně

6. část – Téma Vltavy

- a znovu je tu ten známý motiv hrdé a divoké řeky, kterou čeká další, opravdu dramatické dobrodružství

7. část – Svatojánské proudy

- Voda proudí mezi skalnatými břehy, mohutné peřeje ji zpění a ještě více rozdivočí
- Vltava bouří, bije o břehy a o kameny a nikoho nenechá na pochybách, že síla jejího proudu je opravdu veliká
- (v současnosti je v těchto místech Štěchovická přehrada a dávnou sílu a slávu Svatojánských proudů připomíná právě Smetanova hudba)

8. část – Téma Vltavy

- Rozbouřená, ale i rozjásaná Vltava rychle spěchá směrem ku Praze
- Potřetí slyšíme „Téma Vltavy“, tentokrát ovšem v rychlejším tempu

9. část – Vyšehrad

- Vltava je doma, v Praze.
- První, kdo Vltavu v Praze vítá, je starobylý Vyšehrad
- Jako bychom slyšeli slavnostní uvítací fanfáry a pozorný posluchač ví, že melodie těchto fanfár použil skladatel na začátku jiné symfonické básně. Poznali jste Vyšehrad?

10. část – Vltava mizí v dálce

- rozverná Vltava opouští Prahu a rychle se blíží ke svému konci
- tak, jak vtéká do nížin a blíží se k Labi, její tok se zklidňuje, zpomaluje a připravuje se na velké setkání
- Hudba se zjemňuje, je stále tišší a tišší a když už se skoro zdá, že je konec, Vltava nás ještě jednou překvapí, když se na závěr znovu připomene závěrečným „skokem“ do Labe

Kuriozity

- Téma Vltavy se dočkalo bezpočtu různých zpracování, variací a modifikací
- Geniální a posluchačsky vděčná Smetanova hudba odjakživa láká muzikanty k různým hrátkám s Vltavou
- ***Zde jsou dvě z nich:***
 1. Wolf Hoffmann: The Moldau, rocková úprava
 2. Úprava pro dvě zobcové flétny s doprovodem orchestru

...a ještě jednou VLTAVA

- Tentokrát celá a bez přerušování

Autor: Zuzana Štichová

Vzdělávací oblast: Umění a kultura - hudební výchova

Téma: Bedřich Smetana - Vltava

Ročník: 7.

Datum vytvoření: únor 2012

Anotace: Prezentace určená k seznámení žáků se skladbou B. Smetany.

Metodické pokyny: Prezentaci lze využít jako doprovodný text k výkladu o Smetanově Vltavě. Součástí prezentace jsou úryvky skladby s komentářem, dvě jiná zpracování hudebního tématu, celá skladba a pracovní list s otázkami a úkoly. Pracovní list mohou žáci vyplnit při závěrečném poslechu celé skladby

Pomůcky: PC, dataprojektor, reproduktory, pracovní list

Zdroje:

- http://atlas-cs.logis.cz/objekty/PQ/pramen_vltavy.htm
- <http://fs.gimiweb.net/?p=64>
- http://cestovani.idnes.cz/foto.aspx?galerie=Ceskeleto_8&inframe=1&strana=3&foto1=PET1547d6_vladimirpuza_teplavltava.jpg&skip=o&order=P
- <http://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/zpravy/vedci-zmenme-hospodareni-v-lesich>
- <http://www.melnik2000.cz/prohlidka/05-soutok.htm>
- http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jan_Vilímek_-_Bedřich_Smetana.jpg
- [http://cs.wikipedia.org/wiki/Vltava_\(Má_vlast\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Vltava_(Má_vlast))
- http://web.quick.cz/povltavsky_muskar/rybarske_reviry/vltava_pod_lipnem/vltava_28_pro1.html
- http://www.musicweb-international.com/classrev/2002/Apro2/Ma_Vlast_Kubelik.htm
- CD Smetana, Má vlast, Rafael Kubelík, SUPRAPHON 11 1208-2 031, 1990
- CD Klassik-Hits für 2 Sopran Blockflöten, SCHOTT MUSIC INTERNATIONAL, Mainz, Germany, 2003